

Klavier
emmaüs

Wie, wat, waar?

Verskillende invullingen van een veilige leefomgeving

Lotje Soetewey & Lien Sysmans

Klavier

voorheen DVC 't Zwart Goor

- Zorg op maat
- Volwassenen met een verstandelijke beperking en/of autismespectrumstoornis
- Verschillende ondersteuningsvormen
- Verschillende woonvormen
- Kwaliteit van leven

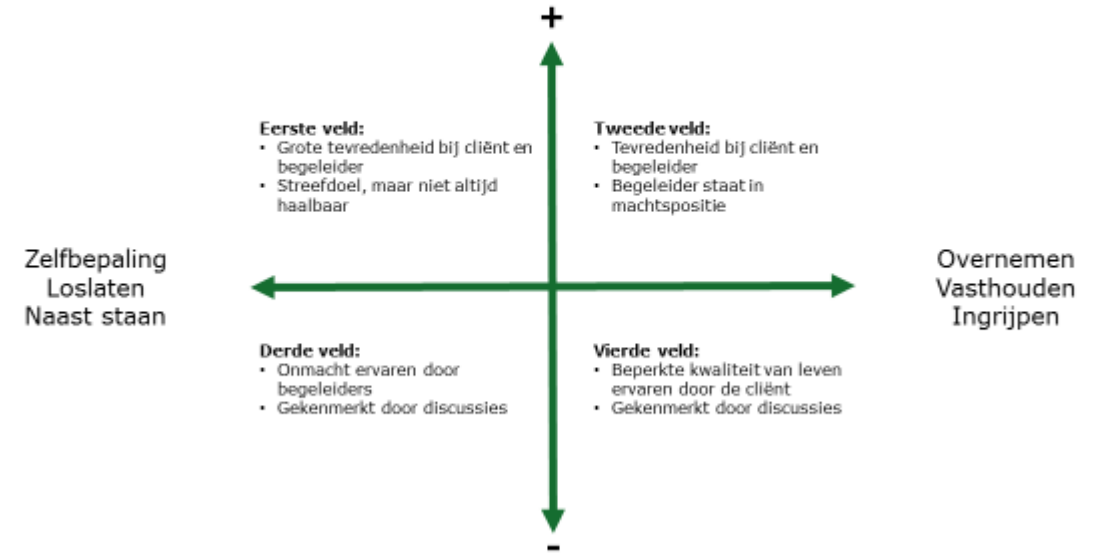
Invullingen van een veilige leefomgeving

Positief leefklimaat

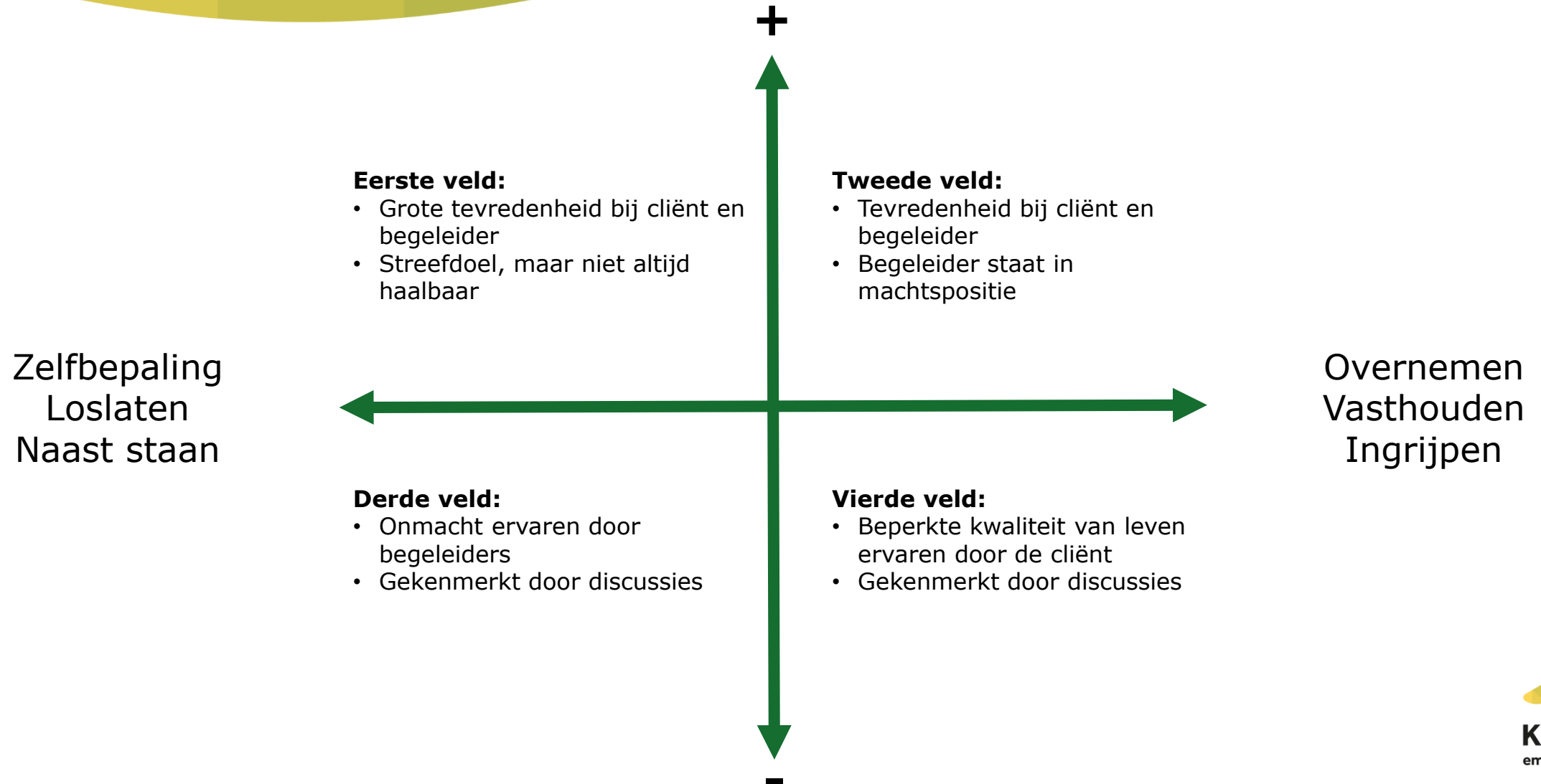
- Begeleidingshouding
- Individueel aangepast en flexibel

Veilige omgeving

→ Afweging maken a.d.h.v. het kader
'Loslaten – Vasthouden'

Kader 'Loslaten – Vasthouden'

Voorstelling Casus Amina

- 26-jarige vrouw
- Matig verstandelijke beperking, SEO fase 2
- Complexe medische problematiek waaronder congenitale bijnierschorsinsufficiëntie
- Semi-gesloten afdeling

- Aangename, beleefde en behulpzame vrouw
- Grote mate van zelfredzaamheid
- Positieve contacten tussen Amina en begeleiding
- Helpt graag met huishoudelijke taken
- Halve dag per week vrijwilligerswerk in crèche

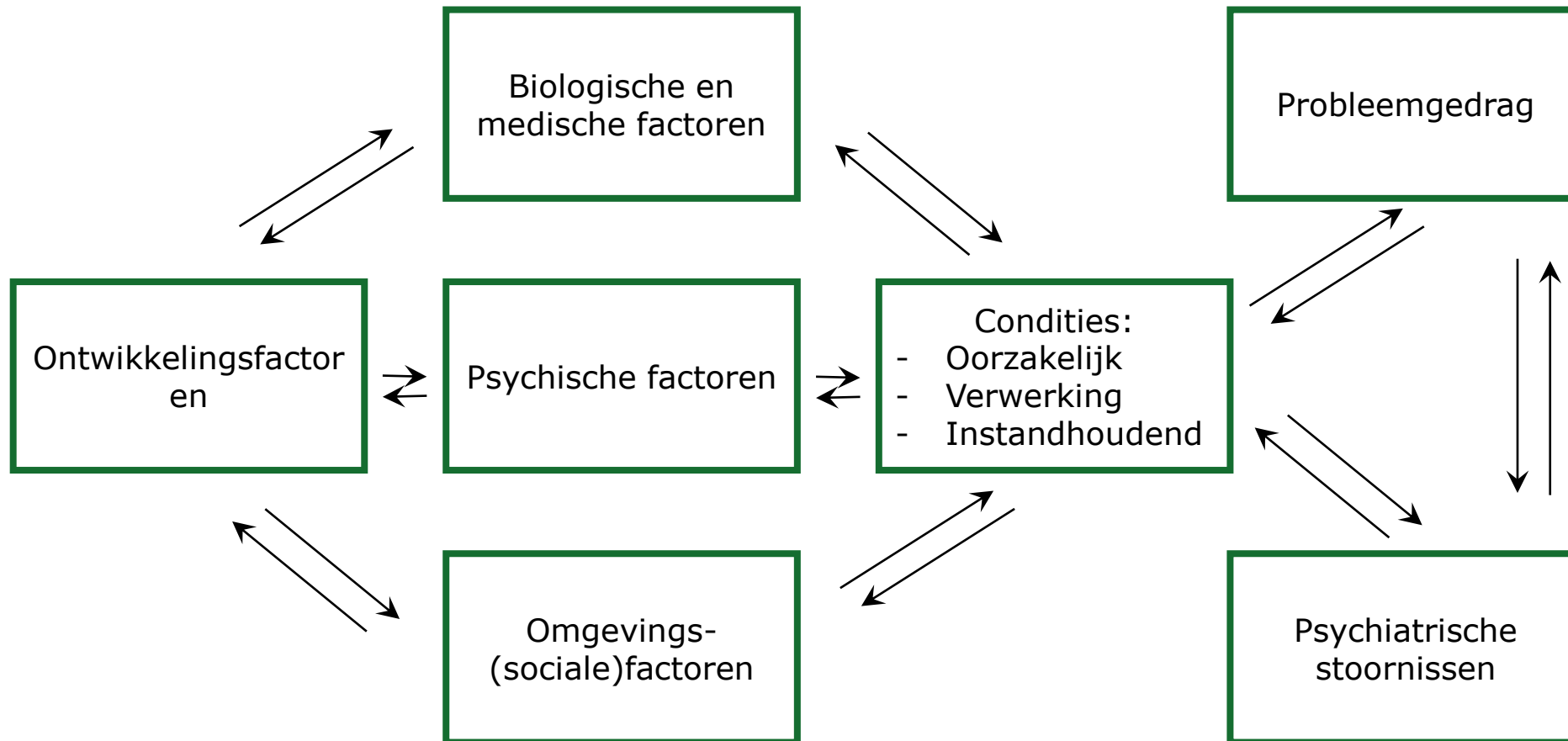
Voorstelling Casus Amina

Familie

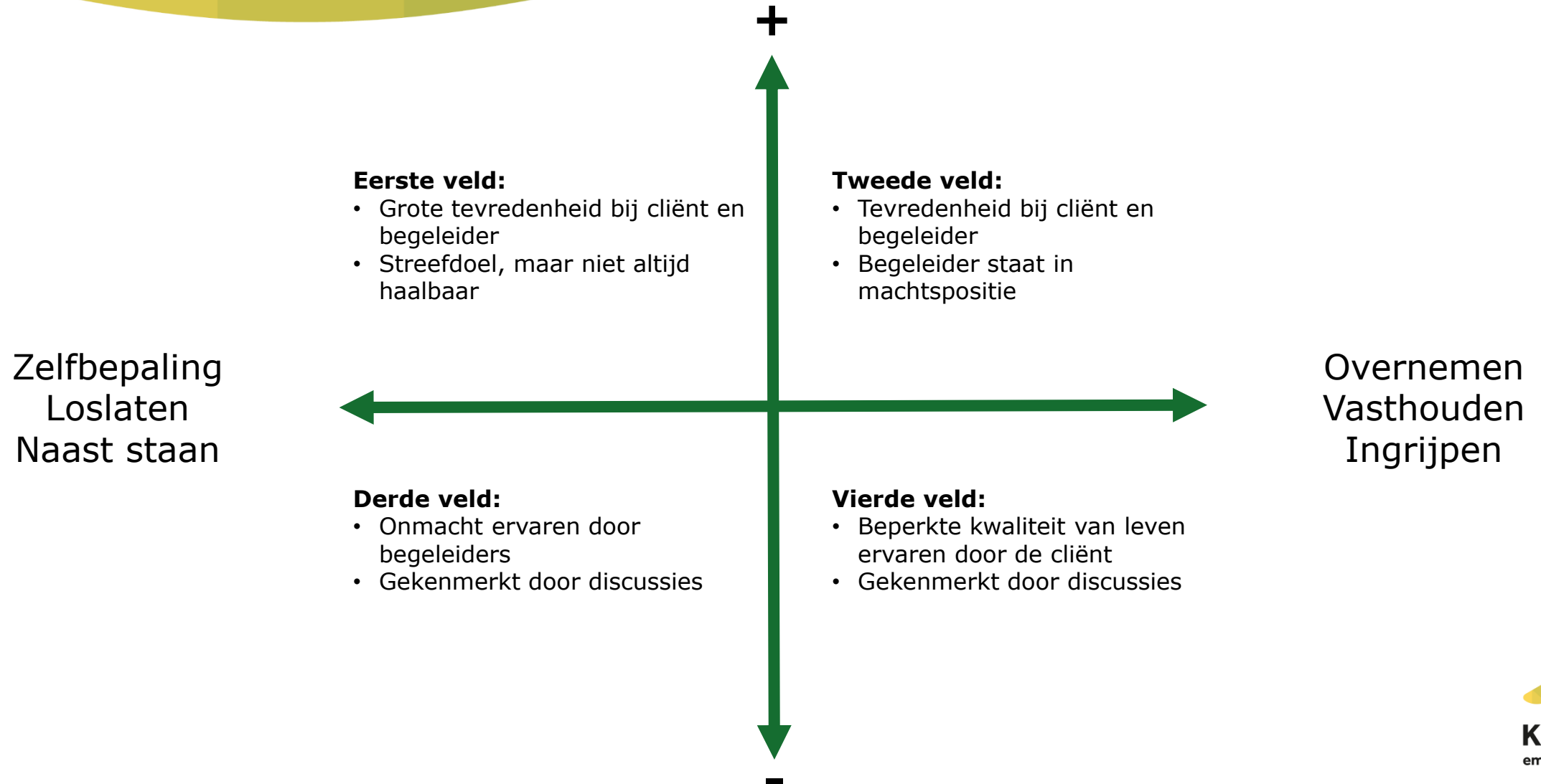
- Ouders zijn van Marrokaanse afkomst, Amina is geboren in België.
- Beide ouders zijn overleden in 2020
- Één jongere broer
- Veel nonkels en tantes
- Geloof: islam
- Bezoek familie in het weekend
- Bewind over goederen en persoon

Groot contrast tussen goede en slechte periodes!

Biopsychosociaal model

Kader 'Loslaten – Vasthouden'

Medicatie

Zelfbepaling
Loslaten
Naast staan

- Keuzevrijheid inname medicatie
- Kan zelfstandig naar huis gaan door gebruik orale medicatie
- Groeimogelijkheden op vlak van zelfstandige uitstappen door gebruik orale medicatie

- Mogelijkheid om medicatie te weigeren
- Bij weigering thuis => moet zo snel mogelijk terugkeren naar voorziening of ziekenhuis => veel aandacht => werkt bekrachtigend
- Kans op overlijden
- Grote verantwoordelijkheid bij inschatting wel/niet zelfstandig naar buiten laten gaan.

+

- Bij medicatieweigering: medicatie via inspuiting om cortisolgehalte op peil te houden
- Geen ziekenhuisopnames
 - minder ziekte winst
 - significante daling medicatieweigering
- Duidelijk, voorspelbaar protocol

Overnemen
Vasthouden
Ingrijpen

- Sporadisch controleverlies met ernstige fysieke agressie
- Ingrijpend voor begeleiding (en Amina?)
- Uitvergroting van de situatie die Amina brengt naar familie over mishandeling
→ Houdt medicatieweigering in stand

-

Uitgaansregeling

Zelfbepaling
Loslaten
Naast staan

- Zelfstandige uitstappen (wandeling, winkel, dierentuin, familiebezoek,...)
- Keuzevrijheid
- Maatschappelijke integratie
- Opbouwen van een vertrouwensrelatie met begeleiding => kans tot groeimogelijkheden

- Maatschappelijk gevolg: onnodige ziekenhuisopnames
- Meer druk op familie
- Onzekerheid bij begeleiding

+

- Familiebezoeken enkel met vaste afspraken
- Verbod zelfstandige uitstappen in slechte periode:
 - Voorkomen manipulatief gedrag naar familie + onnodige ziekenhuisopnames
- Via 'vasthouden' positieve gedragsverandering:
 - overnemen = voorspelbaarheid, houvast
 - meer mogelijkheden tot positieve aandachtsmomenten
- Duidelijk en eenvoudig voor begeleiding

Overnemen
Vasthouden
Ingrijpen

- Negatief aandachtsvragend gedrag als reactie op vasthouden/overnemen

-

Zelfbepaling: het leven zoals het is

- Het ondersteunen van zelfbepaling is een dagelijkse uitdaging
- Vertaling van visie naar praktijk is geen evidentie
- Inschatten van de nood – volgen wat iemand vraagt

Hulpverleners die de mate van zelfbepaling bepalen ...

Het kader 'Loslaten – vasthouden' zorgt voor

- Bespreekbaar stellen - persoonlijk referentiekader
- Duidelijke visie - gedragen beleid
- Gedeelde verantwoordelijkheid – gezamenlijke opdracht
- Mythe van de beheersbaarheid
- Iets loslaten, wil niet zeggen dat we de persoon loslaten

Wie, wat, waar?

Differentiëren

- Welke risico's?
- Alternatieven?
- Dynamisch

Kader 'Loslaten – vasthouden' is toepasbaar op een brede waaier aan cliënten en hun specifieke situatie.

Klavier
Zwart Goor 1
2330 Merksplas

tel.: 014/63.62.11
fax.: 014/63.44.96
klavier@emmaus.be

vzw Emmaüs
Edgard Tinellaan 1c
2800 Mechelen

Klavier
emmaüs